

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
végzése**

Az ügy száma: Kfv.VII.45.159/2022/2.

A tanács tagjai: Dr. Magyarfalvi Katalin a tanács elnöke, előadó bíró

Dr. Farkas Katalin bíró

Dr. Varga Zs. András bíró

Dr. Cséffán József bíró

Dr. Remes Gábor bíró

A felperes: felperes neve
(felperes címe)

Felperesi képviselő: Dr. Karakas Attila ügyvéd
(címe)

Az alperes: Magyar Államkincstár
(alperes címe)

Alperesi képviselő: Dr. Jung Patrícia kamarai jogtanácsos

A per tárgya: társadalombiztosítási határozat felülvizsgálata

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: felperes

Az elsőfokú határozat száma:

Fővárosi Törvényszék 101.K.706.244/2021/11.

Rendelkező rész

A Kúria a felperes felülvizsgálati kérelmének befogadását megtagadja.

A végzés ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

[1] Az alperes Nyugdíjfolyósító Igazgatósága a 2021. június 24-án kelt határozatával – a felperes 2021. május 13-i bejelentése alapján, arra tekintettel, hogy a felperes 2021. április 30-ig az éves keretösszeget meghaladó jövedelmet szerzett, a korhatár előtti öregségi nyugdíjak megszüntetéséről, a korhatár előtti ellátásról és a szolgálati járandóságról szóló 2011. évi CLXVII. törvény (a továbbiakban: Knymt.) 11. § (1)-(3) bekezdései alkalmazásával – elrendelte a felperes szolgálati járandósága folyósításának 2021. május 1-től 2021. december 31. napjáig történő szüneteltetését.

[2] A határozattal szemben a felperes keresetet terjesztett elő, amelyben annak hatályon kívül helyezését, a 2021-re elvont 8 havi járandósága, az abból levont személyi jövedelemadó, a munkáltatója által részére munkabér, jutalom és egyéb jogcímenek kifizetett összegekből levont járulékok visszafizetését és a nyugdíjasoknak és nyugdíjszerű ellátásokban részesülő személyeknek 2021. évben kifizetett összegek és kamatai megfizetését kérte.

Az elsőfokú bíróság ítélete

[3] Az elsőfokú bíróság a felperes keresetét – mellőzve az Európai Unió Bírósága és az Alkotmánybíróság eljárásának kezdeményezésére irányuló felperesi indítványok teljesítését – elutasította.

A felülvizsgálati kérelem

[4] A felperes felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és elsődlegesen a keresetének helyt adó határozat meghozatalát, másodlagosan az alperes új eljárásra kötelezését kérte a társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény (a továbbiakban: Tny.) végrehajtásáról szóló 168/1997. (X. 6.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Tnyvhr.) 73/B.§-ának megsértésére, valamint arra hivatkozva, hogy a társadalombiztosítási határozat, a jogerős ítélet és a Knymt. 5. § (1)-(2) bekezdése, 11. § (1) bekezdése, a Tny. 83/B. § (1)-(2) bekezdései, valamint a Tnyvhr. 73/B. §-a nemzetközi szerződésbe, az 1993. évi XXXI. törvénnyel kihirdetett, az emberi jogok és az alapvető szabadságok védelméről szóló, Rómában, 1950. november 4-én kelt Egyezmény (a továbbiakban: Egyezmény) és az ahhoz csatolt Első Kiegészítő Jegyzőkönyv rendelkezéseibe, az Európai Unióról szóló szerződés, az Európai Unió Alapjogi Chartája, valamint az Alaptörvény felülvizsgálati kérelemben megjelölt cikkeibe ütköznek. A felperes az alkalmazott jogszabályok nemzetközi szerződésekbe ütközése és alaptörvény-ellenessége folytán elsődlegesen az Európai Unió Bírósága előzetes döntéshozatali eljárásának

kezdemenyezését, másodlagosan pedig azt kérte, hogy a Kúria kezdeményezze az Alkotmánybíróságnál a hivatkozott jogszabályi rendelkezések alaptörvény-ellenességének és nemzetközi szerződésbe ütközésének megállapítását.

[5] A felperes felülvizsgálati kérelme befogadását – a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban Kp.) 118. § (1) bekezdés a)-b) pontjai, valamint a 2/2017. (IX.13.) PK vélemény (a továbbiakban: PK vélemény) felhívásával – a következők szerint indokolta. A Kúria szolgálati járandóság szüneteltetése tárgyában jogegységi határozatban, kollégiumi véleményben, az elvi irányítás még hatályos korábbi eszközeiben (irányelv, elvi döntés, kollégiumi állásfoglalás) még nem, illetve nem minden, a felperes által részletesen indokolt kérdésben foglalt állást és a jogértelmezést igénylő elvi jelentőségű jogkérdés vonatkozásában a bírói gyakorlat nem egységes, a joggyakorlattól eltérő bírói döntés megismétlődésének, ezáltal a jogegység megbomlásának a veszélye áll fenn.

[6] A befogadhatóság körében a felperes hivatkozott arra is, hogy a szolgálati járandóságban részesülők homogén társadalmi csoportot alkotnak, további alcsoportokra nem bonthatók, ennek ellenére a hazai jogalkalmazók – a közigazgatási hatóságok és a bíróságok, az Alkotmánybíróság és a Kúria is – eltérő módon alkalmazzák a szolgálati járandóság szüneteltetésével kapcsolatos jogszabályi rendelkezéseket. A jogalkalmazók a felülvizsgálati kérelem indokolásában kifejtettek szerint annak ellenére tesznek különbséget nagy számú (mintegy 15.000 fő) szolgálati járandóságban részesülő személyek között, hogy ezen, homogén csoportba tartozó személyekre egységesen kellene alkalmazni a Tny., az Egyezmény és a Magyarország által ratifikált nemzetközi egyezmények rendelkezéseit. Ez jogbizonytalanságot okoz, mivel egyes foglalkoztatási csoportoknak lehetőségük nyílik arra, hogy visszaélhessenek a jogalkalmazók által jogellenesen alkalmazott gyakorlattal. A felperes példaként a szabályozás KATA-s adózókra és munkavállalókra, a nem állami közszférában jövedelmet szerző nyugdíjasokra és a nőkre vonatkozó eltéréseket hozta fel.

[7] A felperes – a Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont ac) alpontjára és a PK véleményre hivatkozással – kifogásolta, hogy az elsőfokú bíróság, mint jogerős bírósági döntés meghozatalára jogosult bíróság az Európai Unió Bírósága előzetes döntéshozatali eljárása kezdeményezésére irányuló kérelmét érdemi vizsgálat és indokolás nélkül utasította el, a részletes indokolás hiánya sérti a tisztességes eljáráshoz fűződő jog érvényesülését is.

[8] A felperes a felülvizsgálati kérelmében foglaltakat kérte érdemben, a Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont ac) és ad) alpontjai, valamint a b) pontja alapján is vizsgálni; a b) pont tekintetében – a PK vélemény felhívásával – hivatkozott a Kúria Mfv.III.10.088/2015. számú, szolgálati járandóság szüneteltetése tárgyában hozott elvi határozatára, arra, hogy a felülvizsgálni kért ítélet a Kúria jogegységi határozatában, kollégiumi véleményében, az elvi irányítás még hatályos korábbi eszközeiben, illetve a közzétett eseti határozatban kifejtettektől eltérő jogértelmezésen alapul az előzetes döntéshozatali eljárás vizsgálata, valamint a tisztességes eljáráshoz fűződő joga kapcsán.

A Kúria döntése és jogi indokolása

[9] A Kp. 117. § (4) bekezdése alapján a felülvizsgálati kérelemben meg kell jelölni a kérelem befogadhatóságának okát, azonban annak fennállását bizonyítani és azt – a 118. § (1) bekezdés a) pont ad) alpontja szerinti ok kivételével – indokolni nem kell.

[10] A Kp. 118. § (1) bekezdése szerint a Kúria a felülvizsgálati kérelmet akkor fogadja be, ha

- a) az ügy érdemére kiható jogszabálysértés vizsgálata
- aa) a joggyakorlat egységének vagy továbbfejlesztésének biztosítása,
- ab) a felvetett jogkérdés különleges súlya, illetve társadalmi jelentősége,
- ac) az Európai Unió Bírósága előzetes döntéshozatali eljárásának szükségessége,
- ad) a kérelmező alapvető eljárási jogának valószínűsíthető sérelme, vagy az ügy érdemére kiható egyéb eljárási szabályszegés, illetve
- b) a Kúria közzétett határozatától jogkérdésben való eltérés miatt indokolt.

[11] A Kúria korábbi határozataiban már rámutatott arra, hogy a Kp. 117. § (4) bekezdése nem teremt alanyi jogot a felülvizsgálati kérelem befogadásra, a befogadásról döntő bíróság vizsgálja meg, hogy az ügyben olyan kérdés merül-e fel, amely a Kp. 118. § (1) bekezdésének a kérelemben megjelölt pontja alá tartozik (Kfv.IV.37.060/2021/2., Kfv.VII.37.195/2021/2., Kfv.VII.45.035/2021/2., stb.). A felülvizsgálati kérelmet előterjesztő fél kötelessége, hogy megjelölje azon okot vagy okokat, melyek alapján a jogorvoslati kérelem befogadható.

[12] A Kúria a joggyakorlat egységének biztosítása érdekében a felülvizsgálati kérelmet különösen akkor fogadja be, ha a jogerős ítélet olyan elvi jelentőségű jogkérdést vet fel, amellyel kapcsolatban a Kúria jogegységi határozatában, kollégiumi véleményében, az elvi irányítás még hatályos korábbi eszközeiben (irányelv, elvi döntés, kollégiumi állásfoglalás), illetve az általa közzétett eseti határozatban még nem foglalt állást, feltéve, hogy a jogértelmezést igénylő elvi jelentőségű jogkérdés vonatkozásában a bírói gyakorlat nem egységes, vagy a joggyakorlattól eltérő bírói döntés megismétlődésének, ezáltal a jogegység megbomlásának a veszélye áll fenn. A Kúria a joggyakorlat továbbfejlesztésének szükségességére figyelemmel a felülvizsgálati kérelmet akkor fogadja be, ha a jogerős ítélet által felvetett elvi jelentőségű jogkérdésben a bírói gyakorlat már kialakult és egységes, annak követése azonban a körülmények változására tekintettel nem támogatható (Kfv.II.38.109/2019/2., Kfv.V.35.525/2019/2., Kfv.I.35.484/2019/2., Kfv.VII.37.025/2021/2., Kfv.II.37.661/2021/2., Kfv.I.35.173/2022/3., stb.).

[13] A Kúria értelmezésében a felvetett jogkérdés különleges súlya akkor teszi lehetővé a jogerős ítélet felülvizsgálatát, ha a vizsgált jogkérdés az egyedi ügyön – különleges súlyára tekintettel – túlmutat. A befogadáshoz az is szükséges, hogy valamilyen további – általában a jogegységgel, illetve közvetetten a jogbiztonsággal kapcsolatba hozható – fontos ok fennálljon, és ennek folytán a Kúria iránymutatása váljon szükségessé. Ilyen ok lehet például az új típusú ügyek nagy száma. Az ügyek társadalmi jelentősége jellemzően akkor mutatható ki, ha olyan jogkérdés merült fel, amely a társadalom széles körét közvetlenül, vagy közvetve érinti (pl. Kfv.I.35.456/2019/2., Kfv.V.35.513/2019/2., Kfv.IV.37.960/2020/2., Kfv.VII.45.025/2021/2.).

[14] A Kúria megállapította, hogy a felperes a jogerős ítélettel összefüggésben nem jelölt meg olyan elvi jelentőségű jogkérdést, amelyről a Kúria még nem foglalt állást. A Kúria a szolgálati járandóság Knymt. 11. §-a és más jogszabályi rendelkezések alkalmazásán alapuló, kereső tevékenység, kereseti korlát elérése miatti szüneteltetése tárgyában a felperes által – a jelen ügyben és korábbi ügyekben – felvetett jogkérdésekkel összefüggésben számos határozatában (Mfv.III.10.495/2014/2., Mfv.III.10.031/2014/5., Mfv.III.10.193/2016/4., Mfv.III.10.672/2016/4., Mfv.III.10.911/2016/6., Mfv.III.10.406/2017/4., Mfv.III.10.135/2018/5., Mfv.III.10.261/2019/4.) állást foglalt. E határozatokban a Kúria – a felperes által megjelöltekkel azonos jogkérdések megválaszolásának eredményeként – a

felülvizsgálni kért ítéletben foglaltakkal azonos eredményre jutott, a Kúria határozatait döntése meghozatala során az elsőfokú bíróság figyelembe vette. A felperes olyan körülményt, ami miatt a kifogásolt gyakorlat követése nem támogatható, nem hozott fel.

[15] A Kúria a szabályozás alaptörvény-ellenességével kapcsolatos álláspontját és érveit a felperes által indított korábbi perekben (Mfv.III.10.133/2014., Mfv.III.10.489/2014.) előterjesztett bírói kezdeményezésekben fejtette ki, amely indítványokat az Alkotmánybíróság részben elutasította, részben visszautasította. Ezt követően a Kúria – szintén a felperes ügyeiben eljárva – több határozatában (Mfv.III.10.261/2019/4., Mfv.III.10.285/2019/4.). foglalkozott azzal is, hogy a bíró az Alkotmánybíróság eljárásában res judicata-nak minősülő kérdések, már elbírált jogszabályok vizsgálatát mely korlátok között kérheti, hangsúlyozva azt is, hogy azokban a tárgykörökben, amelyek az Alkotmánybíróság szerint nem vetnek fel alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést, nem kezdeményezi az Alkotmánybíróság eljárását.

[16] A fentiekre tekintettel a felperes alaptalanul állította, hogy a bírói gyakorlat a szolgálati járandóság szüneteltetésével kapcsolatban nem egységes és a jogegység megbomlásának veszélye áll fenn. Alaptalanul, a fent ismertetett határozatokkal is ellentétesen állította továbbá, hogy a szolgálati járandóság szüneteltetésével kapcsolatos jogszabályi rendelkezések hatósági és bírósági alkalmazási gyakorlata eltérő, a joggyakorlat széttartó, ami jogbizonytalanságot okoz. A szüneteltetési szabályoknak felperes által kifogásolt, a különböző foglalkoztatotti csoportokba tartozó személyekre való eltérő alkalmazása a vonatkozó szabályozás eltérésein alapul, a felperes az ezzel kapcsolatos – az Alkotmánybíróság által eddig még el nem bírált – alkotmányossági aggályait, sérelmeit – ahogyan arra a Kúria már több határozatában (pl. Kfv.VII.37.639/2020/6.) rámutatott – az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény 26. § (1) bekezdésében szabályozott, normakontrollra irányuló alkotmányjogi panaszban adhatja elő és kérheti azok orvoslását.

[17] A felperes előzetes döntéshozatali eljárás kezdeményezésére irányuló kérelme mellőzését az elsőfokú bíróság – a felülvizsgálati kérelemben előadottakkal ellentétben – a szükséges mértékben megindokolta {Indokolás [37]-[38] bekezdések}; a felperes azonos tartalommal előterjesztett kérelme mellőzését a Kúria nem ítélte törvénysértőnek (Mfv.III.10.261/2019/4.), ebben a körben a felperes olyan indokokat, érveket, amelyekkel az Európai Unió Bírósága eljárásának szükségessége alátámasztható, nem adott elő, s ilyen jogkérdést a Kúria sem azonosított.

[18] A Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont ad) alpontja szerint a kérelmező alapvető eljárási jogának valószínűsíthető sérelmére, vagy az ügy érdemére kiható egyéb eljárási szabályszegésre alapozott felülvizsgálat a bíróság tisztességes eljárásának és a közigazgatás tisztességes ügyintézésének a kontrollját jelenti.

[19] A Kúria a felperes befogadási iránti kérelmében előadottak kapcsán hangsúlyozza, hogy a befogadhatóság tárgyában hozandó döntés körében kizárólag a Kp. 118. § (1) bekezdésében felsorolt befogadási ok(ok) fennállását vizsgálhatja, a felülvizsgálati kérelemben megjelölt, annak alapját képező jogszabálysértésekről nem foglalhat állást, arra ugyanis csak a már befogadott felülvizsgálati kérelmet érdemben elbíráló határozatában kerülhetne sor. Amennyiben a fél a befogadhatóság körében arra hivatkozik, hogy az alapvető eljárási jogának sérelme valószínűsíthető, vagy az ügy érdemére kiható egyéb eljárási szabályszegés történt, úgy ez irányú kérelmét a befogadhatóság körében kell megindokolnia.

[20] A felperes ügyében annyi megállapítható, hogy az elsőfokú bíróság ítélete mind a felülvizsgálni kért társadalombiztosítási határozat jogszerűsége, mind az Alkotmánybíróság és

az Európai Unió Bírósága eljárásnak kezdeményezésére irányuló indítványok tárgyában kellően részletes indokolást tartalmaz, ezen túlmenően pedig a felperes a befogadhatóság alátámasztása érdekében – a Kp. 117. § (4) bekezdésében írt kötelezettsége ellenére – nem mutatta be, hogy a perbeli esetben mi adhat alapot a tisztességes eljáráshoz való joga sérelmének megállapítására.

[21] A Kp. 118. § (1) bekezdés b) pontja alapján a felülvizsgálati kérelem befogadásának akkor lehet helye, ha a jogerős ítélet a Kúria közzétett határozatában kifejtettektől eltérő jogértelmezésen alapul.

[22] A felperes a felülvizsgálati kérelmében megjelölte a Kúria Mfv.III.10.088/2015/3. számú, szolgálati járandóság szüneteltetése tárgyában folyamatban volt ügyben hozott határozatát, az ügyek azonosságát azonban – a Jpe.I.60.002/2021/7. számú határozat indokolásának [18]-[25] bekezdéseiben kifejtettek szerint – nem mutatta be. A Kúria a felperes által megjelölt, majd az Mfv.III.10.406/2017/4. számú ügyben arról foglalt állást, hogy a külföldi munkáltatónál fennálló, Magyarországon biztosítási jogviszonyt nem keletkeztető munkaviszonyból származó kereseteket figyelembe kell-e venni a szolgálati járandóság Knymt. 11. § (1) bekezdésén és más jogszabályi rendelkezéseken alapuló szüneteltetése eldöntésekor, e határozat(ok)ban a felperes által felvetett kérdésekről, előzetes döntéshozatali eljárás szükségességéről nem döntött, eljárásának tárgyát a tisztességes eljáráshoz való jog érvényesülése sem képezte. A Kúria a perbeli esetben a felperes által hivatkozott eltérés elvi lehetőségét sem tudta megállapítani, ezért a felülvizsgálati kérelem befogadására a Kp. 118. § (1) bekezdés b) pontja alapján sem látott módot.

[23] A fentiek alapján a Kúria megállapította, hogy a kérelem befogadáshoz szükséges feltételek nem állnak fenn, a felülvizsgálati eljárás – mint rendkívüli jogorvoslati eljárás – lefolytatásának feltételei hiányában a Kúria a felülvizsgálati kérelem befogadását a Kp. 118. § (2) bekezdése alkalmazásával megtagadta.

A döntés elvi tartalma

[24] *A joggyakorlat egységének vagy továbbfejlesztésének biztosítására, valamint a felvetett jogkérdés különleges súlyára, illetve társadalmi jelentőségére alapítottnan a felülvizsgálati kérelem csak akkor fogadható be, ha a Kúria az adott jogkérdésben korábban az általa közzétett határozatban még nem foglalt állást, a joggyakorlat nem egységes, vagy a jogegység megbomlásának veszélye áll fenn. A joggyakorlat továbbfejlesztése miatt a befogadás általában akkor indokolt, ha a már kialakult gyakorlat követése nem támogatható.*

[25] *A felülvizsgálati kérelem befogadásának nincs helye, ha a fél – az ügyazonosság kritériumaira is figyelemmel – nem jelöli meg a közzétett kúriai határozat azon rendelkezését, amelytől a felülvizsgálni kért határozat jogkérdésben eltér.*

Záró rész

[26] A Kúria a felülvizsgálati kérelem befogadásának megtagadásáról a Kp. 118. § (2) bekezdése értelmében tárgyaláson kívül határozott.

[27] Az eljárás az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 57. § (1) bekezdés a) pontja alapján illetékmentes, ezért a Kúriának e tárgyban rendelkeznie nem kellett.

[28] A végzés ellen a felülvizsgálat lehetőségét a Kp. 116. § d) pontja zárja ki.

Budapest, 2022. április 26.

Dr. Magyarfalvi Katalin s. k. a tanács elnöke, előadó bíró, Dr. Farkas Katalin s. k. bíró, Dr. Varga Zs. András s. k. bíró, Dr. Cséffán József s. k. bíró, Dr. Remes Gábor s. k. bíró